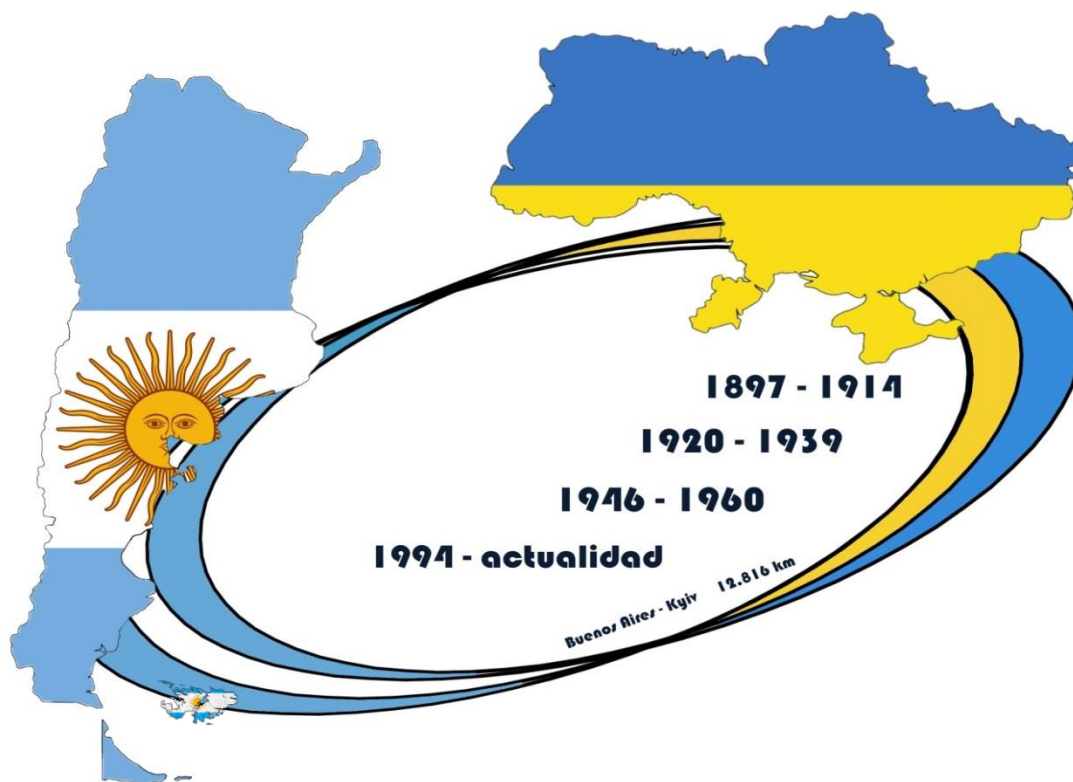

Посольство

Аргентинської Республіки
в Україні

представляє

«У ПОШУКАХ МОГО
КОРІННЯ»

№4

Квітень 2020

Вступне слово

Я рада вітати вас на сторінках четвертої публікації «У пошуках мого коріння», цифрового інформаційного видання періодичного характеру, підготовленого Посольством Аргентинської Республіки в Україні, що має за мету познайомити з особистостями українського походження в науковій, культурній та бізнесовій сферах Аргентини та з персоналіями, які пов'язані з містами, що нині є українськими.

Історія української громади в Аргентині бере свій початок з кінця XIX століття та вважається сьомою українською діаспорою у світі за своєю чисельністю, яка за приблизними оцінками налічує 450 000 українців та їх нащадків.

Можна виокремити чотири головні, але не виняткові, хвилі міграції українців до нашої країни: 1897-1914 років, 1920-1939, 1946-1960 рр., та з 1994 року до нині. Перша організована міграція країнців відбулася до міста Апостолес у провінції Місіонес. Кожна з цих хвиль дала Аргентині багато цінних особистостей, оскільки як відомі люди, так й ті, хто залишається невідомим для широкого загалу, своєю працею, зусиллями, творчістю, цінностями та знаннями зробили значний внесок у формування сучасної Аргентини.

Слава про щедру гостинність Аргентини досягла далекої Східної та Центральної Європи. Наша країна відкрила свої двері для потужної та плідної серії міжнародних міграцій.

Важливо виокремити ту роботу, яку виконують організації української діаспори в Аргентині в пошуках збереження українських традицій в нашій країні.

Команда Посольства Аргентинської Республіки в Україні

Наразі Українська Центральна Репрезентація (RCU) (www.rcukra.com.ar), яку очолює знаний нейрохірург та Почесний консул України в провінції Буенос-Айрес, Д-р. Педро Лилик (<http://lylyk.com.ar/>), об'єднує понад 30 асоціацій української діаспори, основними членами яких є Українське культурне товариство ПРОСВІТА (www.prosvita.org) на чолі з Арх. Хорхе Данилишиним та Українське Товариство "Відродження" під керівництвом Віктора Будзінські.

Українська палата торгівлі і промислу в Аргентині (CAUCI) (www.cauci.com.ar), Президент Інж. Фернандо Сфейр та Виконавчий директор Олег Яхно, з моменту свого заснування в 1992 році проводить інтенсивну роботу з просування двосторонньої торгівлі.

Заглиблюючись в історію Аргентини можна дізнатись про українців та нащадків українців, які досягли успіху в різних галузях та сферах, як на національному рівні, та і в різних регіонах нашої країни та навіть на міжнародному рівні.

Варто згадати про таких особистостей як біохімік та лауреат Нобелівської премії з медицини Сезар Мільштейн, піаністка Марта Аргеріч,

музикант-фольклорист Орасіо Еухеніо "Чанго" Спасюк, поетеса Алехандра Пісарник, письменник Сесар Тіемпо, актор й музикант, член музично-гумористичного гурту "Les Luthiers" Маркос Мундсток, засновники та власники комплексів по вирощуванню та переробці мате "Росамонте" Деметріо Гренюк та "Романсе" Мігель Анхель Герула, автор нещодавньої публікації про українську громаду "Наші люди" Хорхе Баланда, олімпійський призер Педро Стецюк, метеоролог Надія Зинченко, біохімік та вірусолог Пабло Голдшмідт, демограф-дослідник української діаспори, випускник Університету Буенос-Айрес Олег Воловина, колишній футболіст Хосе Чатрук, футбольний тренер Хосе Нестор Пекерман серед багатьох інших.

Розповіді наших героїв розміщені в алфавітному порядку, всі історії: ті, які містить це видання, та ті, які будуть опубліковані протягом року, публікуються зі згоди героїв та не носять вичерпного характеру, а натомість прагнуть передати багатство в різноманітні життєвого досвіду респондентів, включаючи особистостей української громади, знаних на міжнародному рівні, які досягнули великого визнання в суспільстві, що у свою чергу відображає дієвість зв'язку між Аргентиною та Україною через діаспору.

Цей інформаційний бюлетень є відкритою ініціативою для участі нових діячів української громади в Аргентині. Я вітаю тих, хто зацікавлений прийняти участь у наступних випусках та запрошую поділитися своїми історіями, спогадами та досвідом, написавши нам на електронну адресу eucra@mrecic.gov.ar.

З найкращими побажаннями,

Елена Летісія Мікусінскі
Посол Аргентинської Республіки в Україні

Передмова від Народного депутата України Святослава Юраша

**Депутат
Святослав Юраш**

Голови підкомітету з питань зв'язків і захисту прав та інтересів українців за кордоном Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва

2020-ті роки мають стати особливими у відносинах між Україною та українською діаспорою. Наші громади у містах та містечках Аргентини вже більше ніж за сто років заклали підвалини для особливих відносин між нашими державами. Ми вже давно не незнайомці, а скоріш старі приятелі. Незважаючи на тисячі морських миль між нами, наші народи стали сусідами. Українці та аргентинці живуть на одних вулицях, слухають схожу музику та їх діти грають на тих самих майданчиках.

Мене завжди захоплював феномен діаспори. Однаково величним є і та сміливість, яку проявили емігранти при подоланні всіх труднощів, пов'язаних із переселенням, і доброта та щирість народу, який їх прийняв. І у свій час аргентинський народ неодноразово сприяв нам, іноземцям з іншого континенту, у пошуках прихистку, роботи та, найголовніше свобод. Не отримавши землю в Україні, ми отримали змогу обробляти її в Апостолесі. Тікаючи від політичних переслідувань, нам надали свободу слова, і ми почали друкувати «Українське слово». Рятуючи своїх дітей від економічного занепаду, ми змогли віддати їх в аргентинські школи та університети міста Беріссо. Для 300 000 тисяч українців Аргентина стала землею можливостей і розвитку. І таким чином ще з кінця XIX століття аргентинці роблять все можливе задля збереження наших традицій, мови та віри.

Відносини Буенос-Айреса та Києва мають 300 000 тисяч можливостей, мостів та історій дружби. Закордонні українці Аргентини є найкращими послами України у всіх сферах без виключень. Від медицині і до спорту, вони пишуть історії одночасно двох країн, які так далеко один від одного на політичній мапі, але поряд за спільними ідентичностями. Адже бути сусідами, знаходячись на різних континентах, - це диво, яке стало можливим завдяки гостинності аргентинського народу та сміливості українських емігрантів.

Нове покоління українських дипломатів та політиків має вибудувати особливі відносини із українською діаспорою в Аргентині. Про неї мають більше писати в підручниках з історії, нові освітні програми обміну мають створитися між університетами обох країн, глибше співробітництво повинне вибудуватися у царині культурної дипломатії. Без перебільшення, Українська держава має створити всі можливості для діаспори та її легкого відвідування України, вивчення історії та, особливо, мови. Адже українці – це велика сім'я, що живе на кожному континенті, і ми маємо знати більше про своїх родичів.

Особливі можливості для подальшої співпраці існують, вочевидь, у сферах сільського господарства, медицини та ІТ. Це ті три базові площини, що є однаково важливими для наших країн і на яких можна створити спільну візію двосторонніх відносин. У розроблені дорожньої карти спільного майбутнього Аргентини та України мають брати участь, перш за все, українські сім'ї міст та селищ нашого латиноамериканського друга та партнера. Така карта мала б включати в себе їх досвід, знання та бачення можливостей та викликів: від питань поглиблення торгівлі і до зусиль щодо зменшення викидів CO₂ у атмосферу.

Для кожного з українців історія діаспори є особливо надихаючим прикладом віри в себе, сміливості та гостинності. Це історія про свободу,

втрачену на Батьківщині, та знайдену у новій країні. І наша вдячність аргентинському народу за таку допомогу має бути закарбована у конкретних прикладах співробітництва, яке буде покращувати життя обох народів.

Святослав Юраш*

**Святослав Юраш - Народний депутат Верховної Ради України IX скликання з серпня 2019 року, обраний по загальнодержавному багатомандатному округу за списком політичної партії "Слуга народу". Голова підкомітету з питань зв'язків і захисту прав та інтересів українців за кордоном Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва. Глава Постійної делегації у Парламентській асамблеї ГУАМ, заступник члена Постійної делегації Верховної Ради України у Парламентській асамблеї ЄС - Східні сусіди (ПА ЄВРОНЕСТ), керівник групи з міжпарламентських зв'язків з Республікою Індія, керівник групи з міжпарламентських зв'язків з Федеративною Республікою Бразилія, керівник групи з міжпарламентських зв'язків з Ірландією, заступник співголови групи з міжпарламентських зв'язків з Румунією, заступник співголови групи з міжпарламентських зв'язків з Державою Ізраїль, заступник співголови групи з міжпарламентських зв'язків з Японією, секретар групи з міжпарламентських зв'язків з Сполученими Штатами Америки.*

Бренда Анхіель (Ангельчук)

пані Бренда Анхіель (Ангельчук)

Хореограф, засновниця Компанії танців у повітрі Бренди Анхіель

Бренда Ангїель - аргентинка. За свою роботу вона отримала нагороди, відзнаки та премії, що здобуло її беззаперечний авторитет серед аргентинських хореографів. Бренда навчалася різним технікам сучасного танцю, класичного балету, хореографічної композиції у найвідоміших вчителів своєї країни. У 1988 році вона вирушила до Нью-Йорка, де прожила 3 роки і в основному навчалася у школі А. Ніколаїса, М. Каннінгема та в Американському фестивалі танцю. Перші її композиції побачили світ у Нью-Йорку, в майстерні Театру танцю, в рамках програм «Свіжі доріжки» (1990) та в «Кухні» (1991).

Бренда повернулася до Буенос-Айреса у 1994 році, її пошук нової хореографічної мови був орієнтований на створення рухів нового стилю – танцю у повітрі. Звідси й зароджується Компанія танців у повітрі Бренди Анхіель.

Американський фестиваль танцю запрошує її як хореографа міжнародного класу у 1997, 1998 та 2002 роках для роботи над фестивальними постановками. Також двічі її запрошувала Муніципальна танцювальна труппа Каксіас-ду-Сул (Бразилія) для створення двох постановок, балет IUNA (Національного університетського інституту мистецтв) для створення

хореографічної постановки та для Провідного повітряного театру у місті Ліверпуль, Англія у 2008 році.

У рамках її педагогічної роботи слід виокремити створення техніки повітряного танцю, Бренда давала свої перші уроки в Культурному центрі Рохаса Університету Буенос-Айреса, потім заснувала Першу школу світових повітряних танців у Буенос-Айресі, де проходять заняття для дітей, підлітків та дорослих. Бренда також дає майстер-класи та проводить інтенсивне навчання під час турів своєї Компанії. Вона була викладачем Американського фестивалю танцю, Фестивалю повітряних танців та Програми для аспірантів в Університеті мистецтв Буенос-Айреса та в Театрі провідного повітряного спорту в Ліверпулі, Англія в 2008 році. Бренда була директором хореографічної майстерні Культурного центру Рікардо Рохаса з 1997 по 2000 рік і координатором танцювальної зони з 1997 по 2003 роками. Також вона є художнім керівником танцювального фестивалю Ciudadanza, Фестивалю танцю у міських ландшафтах Буенос-Айреса в 1999 році, а також з 2009 року по теперішній час.

❖ **Які родинні зв'язки пов'язують Вас з Україною?**

Мої дідусь та бабуся по мамі є вихідцями з України.

❖ **У якому населеному пункті вони проживали?**

Мій дідусь по татові – з Києва, а моя бабуся по маминій лінії – з Тирасполя, Молдова.

❖ **Чи знаєте Ви, в якому році вони емігрували з України?**

Близько 1914.

місто Київ

❖ **В якому населеному пункті Аргентини вони проживали?**

У Буенос-Айресі.

❖ **Чи відомо Вам про родичів у сучасній Україні?**

Мені невідомо чи маю я родичів в Україні.

❖ **Зберігаєте або пам'ятаєте будь-які традиції?**

Мені не пощастило познайомитися з моїм дідусем, він помер ще до того як я народилася, але моя бабуся мені розповідала, що за сніданком він випивав трохи горілки, мабуть через холод (але я не успадкувала цю традицію, насправді бабуся також цього не робила), але ми маємо традицію пити чай. Бабуся розповідала, що її сім'я мала найкращі виноградники в регіоні і що навіть царевич (син царя) приїздив скуштувати вина з їх виноградників. Через погроми і через те, що вони були євреями, багатьох бабусиних родичів було убито, а їй довелося втекти. З цієї сумної причини вона не передала мені традицій свого краю оскільки вони були вигнані з нього. Так, бабуся дотримувалась певних традицій іудаїзму, які передала й мені. Бабуся дуже любила страви з риби. Мені здається, що вона походила з дуже заможної родини, і коли вони приїхали в Аргентину без нічого, жили у великій бідності, моя мама не змогла отримати освіти адже їй довелося рано почати працювати. Після того, як моя мама створила власну сім'ю, вони змогли влаштуватись і розвиватись.

❖ **Як Ви вважаєте, чи можливо в майбутньому поживавити зв'язки із країною ваших предків?**

Так, було б чудово активізувати зв'язки, пізнати місця, де жила моя сім'я, пізнати українців та побачити в них той зв'язок, який колись поєднував мою родину.

Компанія танців у повітрі Бренді Анхіель

Компанія танців у повітрі Бренді Анхіель була створена у 1994 році в Буенос-Айресі, Аргентина.

Компанія неодноразово брала участь у фестивалях та програмах найважливіших театрів світу, здобувши всесвітню славу та визнання.

Міжнародні заходи та фестивалі:

- Американський Фестиваль танцю, США 1999, 2005, 2010, 2013
- Центр виконавського мистецтва імені Кеннеді, Вашингтон, США 2000

- Фестиваль Сполетто США, 2001
- Міжнародний фестиваль мистецтв та ідей, Нью-Хейвен, США, 2001.
- Столичний театр Мехіко, 2002.
- Фестиваль Exit в Італії, 2002.
- Фестиваль танцю Lugar a Danza, Португалія, 2003.
- Театр Телетон у Сантьяго-де-Чилі, 2004.
- У містах Даллас, Боулдер, Файетвілл, Арканзас; Атланта, Омаха та Оверленд Парк, Скотсдейл, Альбукерке, Міссурі, Орегон, Нью-Йорк та Пуерто-Рико США (з 2000 р. по теперішній час).
- Центр Harbourfront в Торонто, Канада, 2005.
- Національний художній центр Оттави, Канада, 2005.
- Голландський фестиваль танцю в Гаазі, Нідерланди, 2005.
- Festspielhaus St. Pölten, Австрія, 2005.
- Театр «Луценс Данс», Гаага, Нідерланди, у 2008 та 2011 роках.
- Театр Кастро Алвеш, Сальвадор де Бая, Бразилія, 2008.
- III та IX Міжнародний фестиваль танцю Калі, Колумбія, у 2009 та 2015 роках
- XII та XIV Іberoамериканський театральний фестиваль Боготи, стадіон Ель-Кампін (місткість 6000 глядачів) кількість виступів: 10, Палац спорту, 2014.
- 42-й театр Нової Перемоги, Нью-Йорк, 24 вистави у 2012 році.
- Форум 66 Шеньян, Китай, 2012.
- Святкування 150 років міста Перейра, Колумбія, 2013.
- Центр виконавських мистецтв Адріанни Аршт у Майамі, 2013 рік.
- Next Wave Festival BAM (Бруклінська академія музики) Varone/Анхіель Білінгуа, 2013.
- Фестиваль La Mercé, Барселона, Іспанія, 2015.
- Сібфест, Міжнародний театральний фестиваль Сібіу, Румунія, у 2015 та 2017.
- Контекстний фестиваль сучасного танцю в Москві, Росія, 2015.
- Столітній ювілей Cumparsita на стадіоні Centenario в Монтевідео, Уругвай, 2017.
- Міжнародний театральний фестиваль Wuzhen, Китай, 2018 рік.

В Аргентині приймали участь:

- Міжнародний фестиваль Буенос-Айресу I, II та III.
- Сезон у театрі «Альвеар» у 2004 році.
- Культурне місто Конекс (сезон 3 місяці) 2006.
- Столичний театр, (сезон 2 місяці), 2007.
- Відкриття Центрального парку в Мендосі, 2008.
- Відкриття Культурної фабрики Санта Фе, **Генеральна репетиція, 2018**

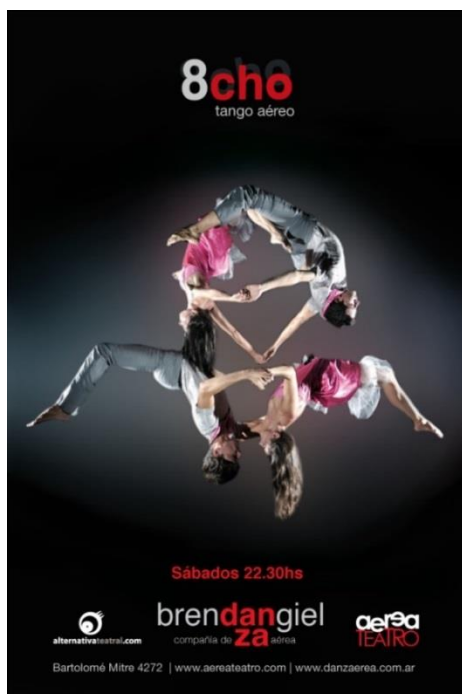
Санта Фе, 2010.

- Амфітеатр Єви Перон у Парку Сторіччя, 2010, 2011 та 2013 роки.
- Експериментальний центр СЕТС Театру Колон, Буенос-Айрес, 2010.
- Ніч музеїв міста Буенос-Айрес у 2010, 2011, 2016 роках.
- Відкриття Культурного центру Пілар, Буенос-Айрес, 2013 рік.
- Стадіон Кантоні, місто Сан-Хуан, провінція Сан-Хуан, Фестиваль спорту для дорослих, 2017.
- Абастоський марафон, Міжнародний фестиваль Буенос-Айреса, 2019.
- Відкриття BienalSur, 2019.

Їх шоу також були представлені на корпоративних заходах великих міжнародних фірм (в Аргентині та за кордоном): Hugo Boss, Johnson & Johnson, Lan Argentina, Dow, святкування сторіччя Chiletabacos в Чилі, Nike, Huawei, Carpet one, Scania.

Компанія танців у повітрі Бренди Анхіль

Наталія Хасапова

пані Наталія Хасапова

Викладач російської мови в Інституті зовнішньої служби Аргентинської Республіки

Мій батько, Валентин Васильович Хасапов, народився 19 січня 1918 року в Одесі, тогочасна Росія,. Його батько, тобто мій дідусь, Василь Іванович Хасапов, закінчив навчання на юридичному факультеті і негайно записався до армії добровольцем.

Пройшовши курси для офіцерів-артилеристів у Києві, його призвали до

Південно-західної армії і незабаром після цього він отримав нагороду - Срібний хрест Святого Георгія за виявлену мужність.

Наприкінці 1919 року мою батька забрала до Константинополя його бабуся по мамі, Земфіра Олексіївна Яворська (дівоче прізвище Триполітова), яка з цього моменту замінює його сім'ю – матір та батька, що залишилися в

**Василь Хасапов,
дідусь Наталії**

місто Одеса

Одесі

з військових причин.

Мій дід був на фронті, захищаючи місто від наступаючої Червоної армії. Згідно з сімейним планом, у разі неминучого падіння Одеси вони повинні були евакуюватися до Константинополя. Але впала «залізна завіса», зачинивши їх у «комуністичному раю». І мій батько більше ніколи не зміг побачити свого тата, адже в 1926 році мій дід Василь Іванович

помер в лікарні внаслідок недбалого догляду після операції по видаленню апендициту: посеред зими його помістили біля відчиненого вікна, що й спричинило пневмонію.

Життя вело мого батька багатьма країнами. Наприкінці 1921 року, на запрошення та за ініціативи Громадської організації російських емігрантів та чеського уряду, мій батько переїхав із бабусяю з Константинополя до Моравської Чебови, де здобув середню освіту. Звідти він їде до Праги, щоб вступити до Карлового університету на факультет філософії та філології, де продовжує філологічну освіту. Після закриття чеського університету на вимогу німецького військового командування як іноземець має можливість

записатися до німецького університету і продовжити навчання там.

**Валентин Хасапов з
бабусею Земфірою
Олексіївною Яворською**

Скориставшись можливістю відвідати окуповані Німеччиною райони Росії, мій батько зміг побувати в деяких містах: у Смоленську, Брянську, Одесі та інших. Наприкінці грудня 1942 та на початку 1943 року він поїхав до Одеси та зумів знайти та зустрітися зі своєю мамою, яку він не бачив із свого дворічного віку.

**Валентин Хасапов,
тато Наталії**

Повернувшись до Праги, батько отримав від професора тему своєї докторської дисертації: "Psychologie des russischen Volkes" ("Психологія російського народу"). Але він так і не зміг її закінчити, бо за тиждень до вступу до Праги першої дивізії Армії Андрія Олександровича Власова, який розробляє план створення Російської національно-визвольної армії для захисту міста від німецької облоги, а також за тиждень до окупації Праги радянським військовим командувачем Іваном Сергійовичем Коневим, мій батько з групою друзів покинули Прагу в 1945 році і прибули до Зальцбурга, Австрія, а потім до Мюнхена, Німеччина, міста, яке на той час було

переповнене біженцями різних національностей.

У липні 1948 року мій батько приєднується до своєї родини: його мати, Маргарита Яворська та його дядько, також Валентин, якого супроводжували дружина та син, утворюють велику групу біженців, яка вирушає до гостинної Аргентини, що щиро приймає всіх біженців з Європи. Подорож виявляється пригодою, оскільки вони перетинають Атлантику на грецькому каботажному човні RENA з Середземного моря, який здійснював поїздки з Франції до Алжиру, місткістю до 350 пасажирів. Корабель плів під прапором Панами (єдиної країни, яка не визнавала міжнародних правил), офіцерами та капітаном були греки, екіпаж – араби з Александрії. У самому серці водної стихії, посеред океану, відбувається повстання арабського екіпажу проти грецьких офіцерів, яким, на щастя, вдається контролювати ситуацію. Серед пасажирів - родина 15-річної Тетяни Петрівни Верєфкін, яка згодом стане зовицею мого батька. Після 22 днів шляху та пройшовши через острови Кабо-Верде та Байїю (Бразилія), 10 серпня 1948 року човен прибув до порту Буенос-Айреса.

Вони розміщуються в готелі для іммігрантів протягом двох тижнів.

У Буенос-Айресі, у районі Бельграно, у Православній церкві на вулиці Облігадо, що за пів кварталу від Хураменто, він зустрічає мою матір Елену Андріївну Мамонтову, з якою одружуються у 1950 році. Вони створюють щасливу сім'ю, виховують двох дітей, мене та мого брата Василя. На жаль, моя мама помирає дуже молодою у віці 64 років. Мій батько, крім того, що присвячує своє життя внучками: Мар'яні та Вероніці, дочкам мого брата та Елені, моїй доньці, продовжує роботу моєї матері, замінюючи її у викладанні російської мови та літератури в парафіяльній школі Сан Серхіо, у Віжжі Бажжестер. Тато помер у 2014 році, у віці 96 років, у Буенос-Айресі, мікрорайон Нуньєс.

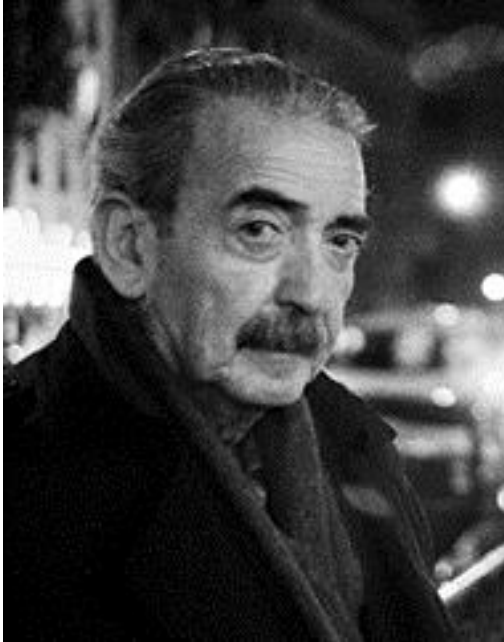
Окрім того, я маю ще один зв'язок (з Україною): саме з містом Харків, звідки родом моя бабуся по матері, Олександра Василівна Матфеева. Я знаю лише, що її батько був священником. Іншої інформації у мене немає, моя бабуся нічого не говорила і не розповідала про той час у своєму житті. Я не втрачаю надії на можливість одного разу простежити можливі родинні зв'язки у цьому місті.

місто Харків

Звичай та традиції, які ми підтримуємо, тісно пов'язані з нашою російською православною релігією. Це церква об'єднала і прихистила всіх переселенців. При церкві були побудовані парафіяльні школи, вона стала центром возз'єднання родин, духовною підтримкою для багатьох. Святкування Великодня (найважливішого релігійного свята) з його особливими та емоційними обрядами та його кулінарними традиціями: десертом «паскою» зі свіжого сиру та «кулічем» - типовим солодким хлібом; традицією фарбування яєць особливими фарбами та відварювання їх у цибулевому лушпинні, щоб отримати гарний коричневий відтінок; гостинність, стіл, наповнений делікатесами, приготованими з того, що було під рукою, щоб пригостити друзів; різдвяна ялинка, яку прикрашають батьки, а діти вперше бачать повертаючись з вечірньої служби; спеціальне різдвяне солодке медове та м'ятне печиво, аромат якого наповнює весь дім; любов до танців та народних пісень – словом, все, що складає світогляд та культурну історію країни та збагачує нас, адже ми є продуктом двох різних культур, які доповнюють одна одну.

Вшановуючи пам'ять Хуана Гельмана

Хуан Гельман

Поет, письменник, журналіст та перекладач

Аргентинський поет, перекладач і журналіст вважається найважливішим поетом свого покоління.

Перебуваючи у вигнанні під час військової диктатури, яка розпочалася у 1976 році, він повернувся до Аргентини в 1988 році, хоча все ж таки вирішив остаточно оселитися в Мексиці. Значна частину його життєвого та літературного шляху позначена викраденням та зникненням його дітей та пошуком онучки, народженої в неволі.

Він був четвертим аргентинцем, після Хорхе Луїса Борхеса, Ернесто Сабато та Адольфо Біой Касареса, який отримав премію Мігеля де Сервантеса.

Гельмана вважають одним із великих сучасних іспаномовних поетів та «експресіоністом болю». Після його смерті Уряд Аргентинської Республіки оголосив три дні національного трауру.

Хуан Гельман був третьою дитиною у сім'ї українських іммігрантів. Його батько Хосе Гельман був залізничним робітником, столяром та учасником російської революції 1905 р. Його мати Поліна Буріхсон, дочка рабина, була студенткою-медиком в Одесі. Батько, розчарований рухом російської революції і настанням епохи сталінізму, вирішує покинути країну і саме тому Хуан народився далеко від землі своїх предків.

Гельман займався різними професіями, перш ніж присвятити себе журналістиці. Враховуючи свою журналістську та політичну діяльність він перебував у вигнанні з 1975 та 1988 роками, мешкаючи по черзі в Римі, Мадриді, Манагуа, Парижі, Нью-Йорку та Мексиці. За час своєї відсутності в Аргентині

він був засуджений до смерті аргентинською диктатурою; Гельман дуже сильно переживав трагедію «зниклих без вісти», особливо після того як його син та невістка поповнили цей болючий список.

У молодості співпрацював з газетою «Червоне і чорне». Він був одним із засновників групи поетів «El ran duro/Черствий хліб», а також редакційним секретарем «Crisis/Кризи», директором культурного додатку «La Opinión/Думки» та головним редактором «Noticias/Новин». Він також працював перекладачем в ЮНЕСКО. З 2007 року співпрацював з газетами "Буенос-Айрес" та «Página 12/Сторінка 12».

Як поет прихильний до критичного реалізму, він досягає певного стилю, заснованого на критичному реалізмі та інтимізмі. Наявність повсякденного життя, політичний тон, донос і обурення несправедливістю є постійними характеристиками його поезії.

З його поетичного доробку варто виокремити «Скрипку та інші питання», «Гра, в якій ми ходимо», «Велоріо дель соло», «Готан», «Сефіні або Колера Бюї», а також «Вірші Сідні Веста», «Переклади», «Байки», «Зв'язки», «Факти та зв'язки» або «Якщо так мило». Він пише «Вигнання» у співпраці з аргентинським журналістом Освальдо Баером; інші його твори – «Цитати та коментарі», «На південь», «Композиції», «Лист до моєї матері» та «Країна, яка була».

Антологія «Зважити все» удостоєна премії «Поема» Хосе Лезама Ліми, присудженої кубинським Домом Америк. У 2005 році він опублікував нову антологію «Полум'яна справа», в якій зібрані вірші: й ті, що були опубліковані протягом майже п'ятдесяти років та деякі ніколи не опубліковані раніше.

У музичній царині він виступає автором двох опер, «Загальна пастка» та «Велосипед смерті», двох кантат, «Співаючий півень» у «Удачі» та записує декілька платівок.

Протягом свого життя отримав численні нагороди, серед яких варто

**Портрет Хуана Гельмана. Автор:
аргентинський карикатурист
Даніель Фрейдемберг.
BBC World Service**

виокремити Національну премію поезії в 1997 році та Премію Королеви Софії за ібероамериканську поезію в 2005 році; Гельман також отримав звання почесного громадянина міста Буенос-Айрес.

У 2007 році він отримав премію Сервантеса, визнану найважливішою нагородою в латиноамериканській літературі, а через два роки Асоціація китайських поетів присудила йому премію Тибетської антилопи.

14 січня 2014 року Хуан Гельман помер в оточенні своєї родини у своєму будинку в мексиканській столиці, де проживав з 1988 року.

Особлива подяка

Народному депутату України, пану Святославу Юрашу

Дякуємо за співпрацю у підготовці цього номера

Пані Бренді Ангельчук

Пані Наталії Хасаповій

Команді Посольства Аргентини в Україні

Лесі Мілютенко